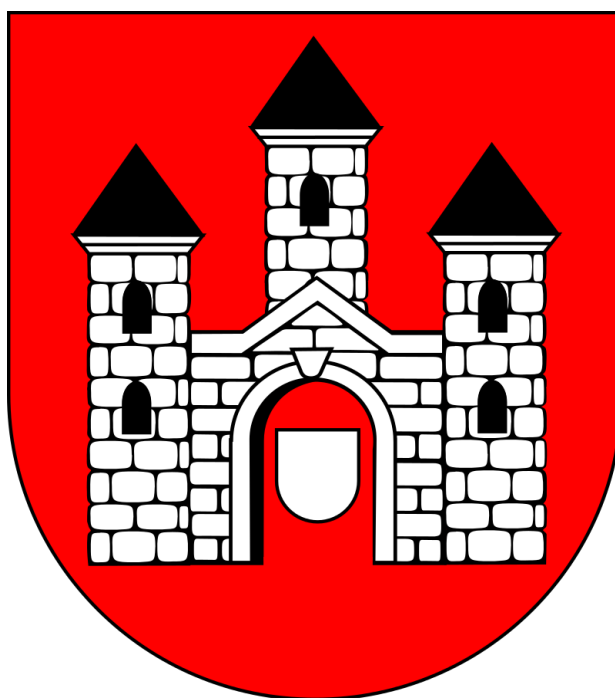

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
do zmiany nr 3
studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Przytyk

Warszawa 2021

Nazwa opracowania:	Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany nr 3 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytyk
Zlecniodawca:	Wójt Gminy Przytyk
Opracowujący:	Budplan Sp. z o.o. 04-327 Warszawa ul. Kordeckiego 20
Kierujący zespołem autorskim:	mgr Agata Grzelak
Zespół autorski:	Michał Uszyński mgr inż. Anna Bereś inż. Monika Nasiłowska Michał Uszyński mgr inż. Aleksandra Radawiec inż. Zuzanna Górecka-Gąbka inż. Kamil Suchożębski inż. Anna Wojtczuk

Spis treści

1	Wprowadzenie.....	6
1.1	Podstawa formalno-prawna opracowania	6
1.2	Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie.....	7
2	Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami.....	8
2.1	Charakterystyka i lokalizacja terenu opracowania.....	8
2.2	Cele i zawartość dokumentu	9
2.3	Powiązania z innymi dokumentami.....	11
3	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	12
4	Charakterystyka środowiska przyrodniczego obszaru objętego sporządzeniem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	12
4.1	Uwarunkowania przyrodnicze i zagospodarowanie terenów	12
4.2	Stan środowiska	15
4.3	Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym bioróżnorodności	17
4.4	Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	17
4.5	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu	17
5	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	18
6	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.	19
6.1	Identyfikacja możliwych oddziaływań.....	19
6.2	Oddziaływanie na zdrowie ludzi.....	20
6.3	Oddziaływanie na wodę	21
6.4	Oddziaływanie na powietrze	21
6.5	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	22
6.6	Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	22
6.7	Oddziaływanie na krajobraz	22
6.8	Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną.....	22
6.9	Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	23
6.10	Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody	23
7	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	23
8	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z	

uzasadnieniem ich wyboru.....	24
9 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	24
10 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	24
11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym	24
12 Oświadczenie autora prognozy	27
13 Akty prawne uwzględnione w opracowaniu	28
14 Materiały źródłowe.....	29

1 Wprowadzenie

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany nr 3 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytyk sporządzonej w następstwie podjęcia uchwały Nr XIV.135.2020 Rady Gminy Przytyk z dnia 1 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 3 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytyk.

Konieczność opracowania zmiany nr 3 studium wynika z potrzeby zagospodarowania terenów położonych w rozwidleniu rzeki Radomki. Obecnie wysoki potencjał przedmiotowych terenów jest niewystarczająco wykorzystany. Zasadne jest umożliwienie mieszkańcom wykorzystania tego terenu jako obszaru rekreacji poprzez odpowiednie jego urządzenie. Zmiana studium w zakresie tego obszaru pozwoli na późniejszą zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i w dalszej perspektywie dokonanie stosownych inwestycji.

Rysunek 1. Obszar opracowania na tle gminy Przytyk (źródło: granice administracyjne CODGiK)

1.1 Podstawa formalno-prawna opracowania

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Niniejsza prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu:

1. uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;

2. poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;
3. zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko;
4. bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Projekt dokumentu, nie może zostać przyjęty (o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

1.2 Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko ustaleń zmiany studium, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia ustalenia Zamawiającego, który uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie pismem z dnia 20 sierpnia 2020 r. (znak: WOOŚ-III.411.184.2020.MM) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Radomiu pismem z dnia 17 sierpnia 2020 r. (znak: ZNS.4801.9.2020). RDOŚ w Warszawie w uzgodnieniu zakresu podkreślił, że dolina rzeki Radomki jest korytarzem ekologicznym i migracyjnym o randze regionalnej.

Prognoza przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej.

W prognozie ocenia się stan i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji wynikające z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz tendencje do zmian przy braku realizacji ustaleń projektowanej zmiany studium. Rozpatrywane są także skutki realizacji ustaleń projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów jest rozpatrywane pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności i właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. Ocenia się również określone w projekcie zmiany studium warunki zagospodarowania przestrzennego, wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Uwzględniane są ponadto zagrożenia dla środowiska i wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych, zakres zmian w krajobrazie oraz możliwość rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. W prognozie zawarte są, jeżeli zachodzi taka potrzeba, również propozycje innych rozwiązań w projekcie studium, sprzyjających ochronie środowiska.

Prognoza wykonana jest zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko:

- zawiera informacje o zawartościach, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- zawiera informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania;
- zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym;
- określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- określa, analizuje, ocenia stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym

oddziaływaniem na środowisko;

- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko;
- przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu;
- przedstawia rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

2 Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

2.1 Charakterystyka i lokalizacja terenu opracowania

Gmina Przytyk położona jest w powiecie radomskim, w województwie mazowieckim. Jest gminą typowo wiejską z użytkami rolnymi stanowiącymi 77% ogólnej powierzchni. Dość dobre warunki glebowe i klimatyczne sprawiły, że rejon Radomia, w tym gmina Przytyk, nazywany jest „paprykowym zagłębiem”.

Obszar objęty opracowaniem o powierzchni 3,9 ha położony jest w miejscowości Przytyk, we wschodniej części wyspy utworzonej przez rozwidlenie Radomki. Jest to obszar w znacznej mierze niezagospodarowany oraz nieuporządkowany, jedynie południowo-wschodnia część została zagospodarowana pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, gospodarczą oraz plac zabaw.

Rysunek 2. Obszar opracowania (źródło: ortofotomapa)

2.2 Cele i zawartość dokumentu

Konieczność sporządzenia zmiany nr 3 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytyk wynika z uchwały Nr XIV.135.2020 Rady Gminy Przytyk z dnia 1 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 3 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytyk.

Zmiana dokumentu wynika z potrzeby zagospodarowania terenów położonych w rozwidleniu rzeki Radomki. Obecnie wysoki potencjał przedmiotowych terenów jest niewystarczająco wykorzystany. Zasadne jest umożliwienie mieszkańcom wykorzystania tego terenu jako obszaru rekreacji poprzez odpowiednie jego urządzenie.

W obowiązującym studium obszar objęty zmianą nr 3 wskazany jest jako tereny sportu i rekreacji, tereny zieleni nieurządzonej oraz tereny zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej. Zmiana nr 3 nie zmienia zakresu powierzchni terenu zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej, który znajduje się w granicach zmiany nr 3 studium. Zmiana nr 3 w miejsce terenu zieleni nieurządzonej oraz terenu sportu i rekreacji wprowadza teren zieleni urządzonej (ZP), który umożliwi stworzenie na obszarze nią objętym publicznie dostępnego parku oraz urządzenie go wszystkimi potrzebnymi obiektami towarzyszącymi zieleni takimi jak m.in. ławki, latarnie, ścieżki, chodniki, place zabaw, fontanny.

W związku z powyższym, obszar opracowania w projekcie zmiany nr 3 studium przeznacza się pod:

- teren zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej (MU3):

Podstawowe kierunki przeznaczenia:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;
- zabudowa zagrodowa;
- zabudowa usługowa, w tym m.in. handel, rzemiosło, usługi nieuciążliwe;
- usługi społeczne, m.in. w zakresie usług oświaty, sportu i rekreacji, ochrony zdrowia, kultu religijnego, kultury, pomocy społecznej, administracji.

Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- zabudowa związana z produkcją w gospodarstwach rolnych, hodowlanych wraz z zapleczem administracyjnym i socjalnym;
- zieleni urządzona z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw itp.;
- drogi, place, ciągi pieszo-jezdne;
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, parkingi.

Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy;
- w części terenu MU3 położonej w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią zakaz lokalizacji nowych budynków, przebudowa istniejących budynków zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne;
- dostosowanie formy nowych budowanych budynków do charakteru zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie, z wyłączeniem obiektów dysharmonizujących z otoczeniem;
- należy dążyć do wykształcenia jednorodnego charakteru architektonicznego poszczególnych rejonów wsi;
- w przypadku lokalizacji zabudowy zagrodowej na granicy z zabudową inną niż zagrodowa należy nakazać urządzenie pasa zwartej zieleni wielopiętrowej o minimalnej szerokości 5 m lub innych zabezpieczeń, tworzącego barierę wizualną i akustyczną, z możliwością przerwania w miejscach sytuowania bram wjazdowych oraz w przypadku konieczności ominięcia

istniejących przeszkód;

- maksymalna wysokość zabudowy do 10 m dla zabudowy mieszkaniowej, do 12 m dla zabudowy usługowej, do 12 m dla budynków gospodarczych i inwentarskich, za wyjątkiem silosów, dla których maksymalna wysokość zostanie określona w planie miejscowym, zgodnie z wymogami techniczno-konstrukcyjnymi i zasadami zachowania ładu przestrzennego;
 - dachy dwu- lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 45° dla zabudowy mieszkaniowej, płaskie, dwu- lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 45° dla pozostałej zabudowy, w nawiązaniu odpowiednio do gabarytów dachów zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie;
 - postulowana minimalna powierzchnia nowo wydzielonej działki budowlanej w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej 750 m²;
 - postulowana minimalna powierzchnia nowo wydzielonej działki budowlanej w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej 550 m²;
 - postulowana minimalna powierzchnia nowo wydzielonej działki budowlanej w zabudowie zagrodowej 1500 m², w zabudowie usługowej 1500 m², przy czym dopuszcza się wydzielenie mniejszych działek, jeżeli wynika to z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub z istniejącego podziału działek;
 - maksymalna powierzchnia zabudowy - 40% działki budowlanej dla zabudowy mieszkaniowej, 50% działki budowlanej dla zabudowy zagrodowej, 50% działki budowlanej dla zabudowy usługowej;
 - minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 40% działki budowlanej dla zabudowy mieszkaniowej, 30% działki budowlanej dla zabudowy zagrodowej i dla zabudowy usługowej;
 - zapewnienie w obrębie każdej działki generującej ruch samochodowy niezbędnych miejsc parkingowych;
 - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.
- teren zieleni urządzonej (ZP):

Podstawowe kierunki przeznaczenia:

 - teren zieleni urządzonej;

Dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

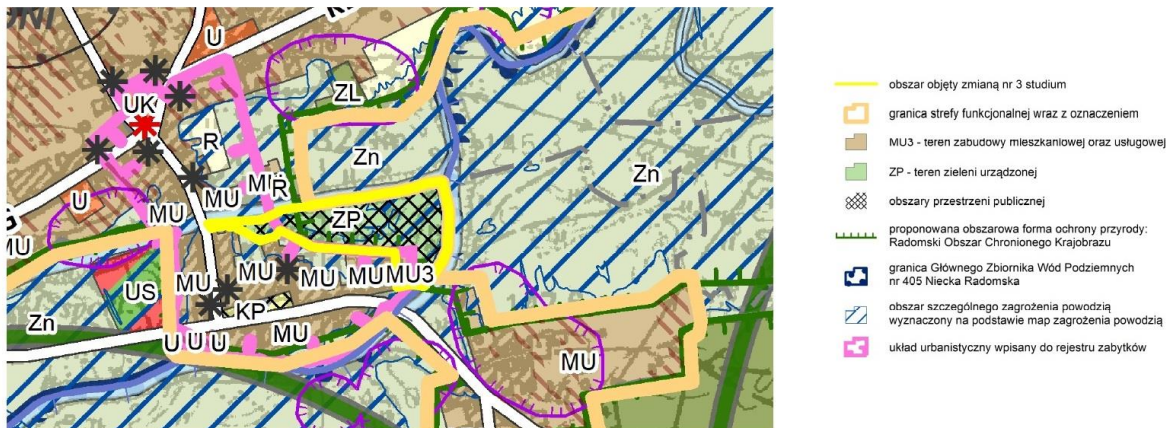
 - park z możliwością lokalizowania placów zabaw, obiektów małej architektury itp.;
 - obiekty do uprawiania sportu i rekreacji, budowle i urządzenia sportowo-rekreacyjne (boiska do sportowych gier zespołowych, korty tenisowe, bieżnie, strzelnice sportowe, skałki i ścianki wspinaczkowe, itp.);
 - zabudowa służąca rekreacji powiązana funkcją z podstawowym kierunkiem przeznaczenia taka jak m.in. tężnie;
 - zieleń nieurządzona;
 - drogi, place, ciągi pieszo-jezdne;
 - obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, parkingi.

Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

 - maksymalna wysokość zabudowy do 8 m;
 - dachy – dowolne, do określenia na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;

- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 80% działki budowlanej;
- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

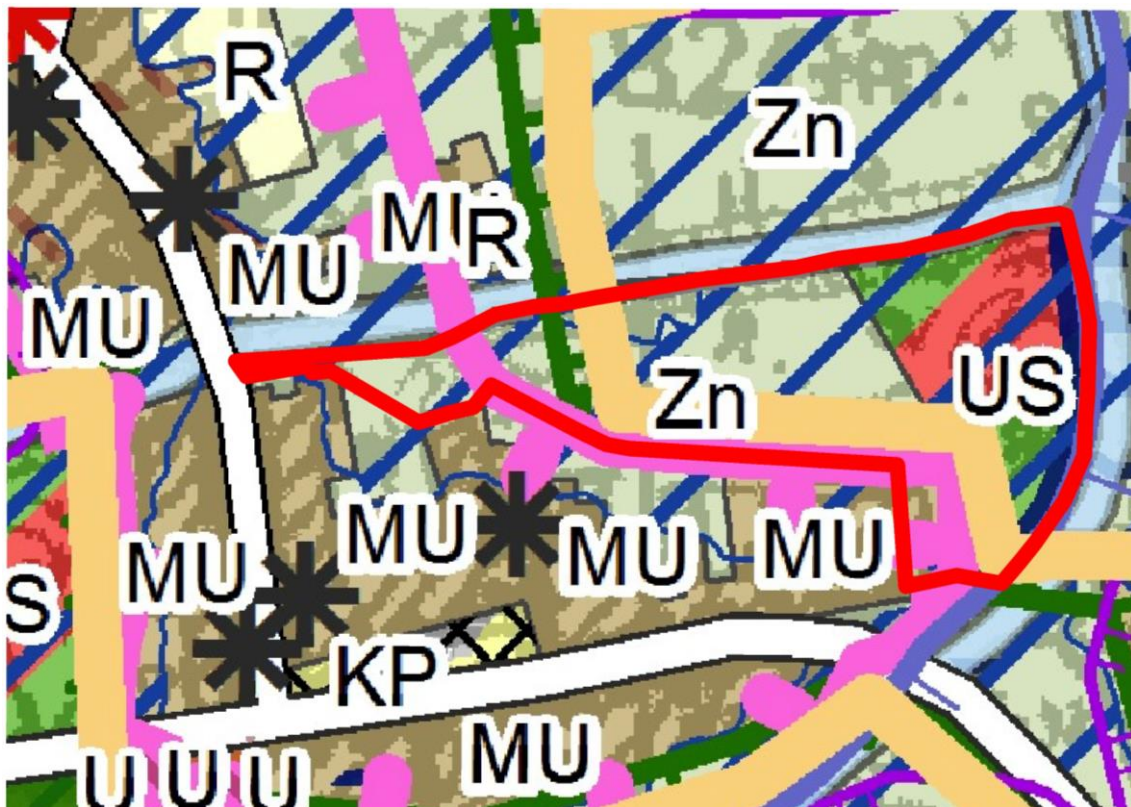
Rysunek 3. Obszar objęty zmianą nr 3 studium – kierunki zagospodarowania przestrzennego

2.3 Powiązania z innymi dokumentami

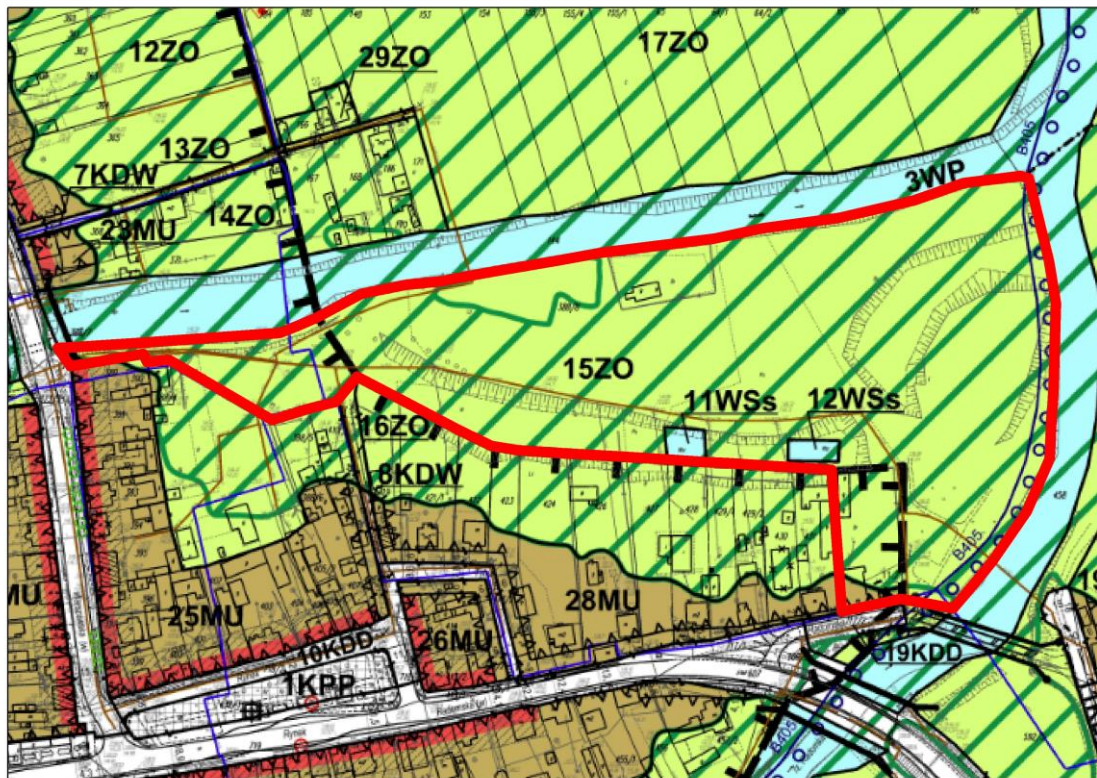
Dla obszaru opracowania obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytyk przyjęte uchwałą Nr XXVI.165.2016 Rady Gminy Przytyk z dnia 29 listopada 2016 r. i zmienione uchwałą Nr VI.44.2019 Rady Gminy Przytyk z dnia 29 marca 2019 r. oraz uchwałą Nr XI.96.2019 Rady Gminy Przytyk z dnia 30 grudnia 2019 r., w którym dla obszaru objętego zmianą wyznaczono funkcję Zn – teren zieleni nieurządzonej, US – teren sportu i rekreacji, oraz w niewielkim stopniu MU – teren zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej.

Rysunek 4. Wyrzys z obowiązującego stadium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Dla obszaru opracowania obowiązuje również miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębów geodezyjnych Przytyk, Podgajek Wschodni i Podgajek Zachodni w gminie Przytyk – część A przyjęty uchwałą Nr XXII.135.2016 Rady Gminy Przytyk z dnia 24 czerwca 2016 r. z późn. zm., w którym cały obszar przeznaczono pod ZO – zieleń otwartą z zakazem lokalizacji budynków, z uwzględnieniem zbiorników wodnych (WS).

Rysunek 5. Wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

3 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowego uwarunkowań ekofizjograficznych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości. Analizowano dostępne opracowania planistyczne i dokumentacyjne na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju oraz oceny realizacji obowiązków prawnych i skuteczności rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń antropogenicznych do środowiska.

W prognozie w pierwszej kolejności zidentyfikowano ustalenia zmiany studium, które mogą oddziaływać na środowisko, a następnie poddano te ustalenia dalszej ocenie wpływu na poszczególne elementy środowiska (zdrowie ludzi, wody, powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, ekosystemy i różnorodność biologiczną oraz obszary chronione).

4 Charakterystyka środowiska przyrodniczego obszaru objętego sporządzeniem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

4.1 Uwarunkowania przyrodnicze i zagospodarowanie terenów

Położenie geograficzne, rzeźba terenu i geologia

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Kondrackiego gmina Przytyk, w tym obszar objęty

opracowaniem, położona jest w przeważającej części w mezoregionie Równina Radomska, która jest równiną denudacyjną o zdegradowanej pokrywie utworów czwartorzędowych, pod którą występują warstwy jurajskie i kredowe. Równina Radomska dzieli się m.in. na Wysoczyznę Przytyka, która posiada charakter monotonnej zdenudowanej wysoczyzny morenowej płaskiej. Jej powierzchnia zbudowana jest z glin zwałowych, przykrytych w niektórych miejscach niezbyt grubą serią piasków wodnolodowcowych. Łagodna rzeźba terenu i warunki geologiczne na ogół nie stwarzają problemów dla rozwoju osadnictwa.

Obszar opracowania położony jest w rozwidleniu Radomki, na tarasie zalewowym (wysokość 0–2 m n.p. rzeki), zbudowanym z piasków, piasków ze żwirami i mułków. W rejonie miejscowości Przytyk wykonano nasypy, m.in. na wyspie utworzonej w rozwidleniu Radomki, jednak obszar, którego dotyczy opracowanie, nie został nadsypyany.

Surowce mineralne

W granicach obszaru opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin ani obszary prognostyczne lub perspektywiczne ich występowania.

Gleby

Ogólnie gmina Przytyk charakteryzuje się bardzo dobrymi glebami, jednak w obszarze objętym zmianą studium, występują słabe gleby, sklasyfikowane głównie jako użytki PsV, PsVI, RVI.

Wody powierzchniowe

Cała gmina Przytyk położona jest w zlewni Radomki, która jest bezpośrednim dopływem Wisły.

Obszar opracowania położony jest w rozwidleniu rzeki Radomki. Ponadto w granicach opracowania znajdują się zbiorniki wodne, prawdopodobnie starorzeczka, które powoli zarastają.

W odniesieniu do jednolitych wód powierzchniowych (JCWP), obszar położony jest w zlewni Radomki od Szabasówki do Mlecznej (RW200019252599). Stan wód określono jako zły.

Wody podziemne

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) to wydzielone szczególnie cenne i zasobne struktury wodonośne, wytypowane jako wymagające ochrony obszary, spełniające określone wymagania ilościowe i jakościowe oraz stanowiące istotne w skali kraju rezerwuary dla zaopatrzenia ludności w wodę.

Obszar opracowania znajduje się przy granicy Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 405 Niecka Radomska. Zgodnie z *Dokumentacją hydrogeologiczną określającą warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 405 Niecka Radomska* opracowaną w 2011 r., w tym rejonie zasoby zbiornika są średnio wrażliwe na przenikanie zanieczyszczeń, wymagają podstawowej ochrony.

Warunki klimatu lokalnego

Pod względem klimatycznym obszar znajduje się w radomskiej dzielnicy klimatycznej charakteryzującej się korzystnymi warunkami klimatycznymi. Indywidualność tej dzielnicy zaznacza się w rozkładzie elementów termicznych. Jest to obszar wyraźnie cieplejszy w stosunku do terenów położonych na północ i na wschód.

Lokalne warunki klimatyczne są zależne od ukształtowania terenu, a także jego pokrycia. Dolina Radomki charakteryzuje się niekorzystnymi warunkami – jest podatna na spływ wychłodzonego powietrza i tworzenie się zastoisk.

W ostatnich kilkunastu latach zwraca się uwagę na wzrost intensywności ekstremalnych zjawisk klimatycznych (gwałtowne i intensywne opady, silne wiatry, gradobicia, tornada, susze, silne mrozy) oraz rozmiary zniszczeń, jakie one wyrządzają – jest to jednak trend globalny związany z ocieplaniem klimatu. Przewiduje się zwiększenie liczby dni upalnych oraz częstsze i dłuższe susze, spowodowane dużym parowaniem, a także większe ryzyko powodzi spowodowane częstszymi i intensywniejszymi deszczami nawalnymi.

Fauna, flora i powiązania ekologiczne

Obszar objęty opracowaniem położony jest poza korytarzami ekologicznymi wyznaczonymi w ramach ogólnopolskich i europejskich koncepcji (ECONET-PL, Natura 2000 - PAN).

Dolina Radomki stanowi regionalny korytarz ekologiczny, który jest jednym z ogniw łączących węzłowy obszar świętokrzyski z Puszcą Kozienicką, również obszarem węzłowym, oraz dalej – z doliną środkowej Wisły. Dolina Radomki cechuje się wysoką różnorodnością biologiczną – występują tu ekosystemy szuwarowo-torfowiskowe, łąkowo-pastwiskowe, zadrzewienia przywodne i kępowe oraz cenne kompleksy leśne.

Obszar opracowania położony jest w newralgicznym obszarze korytarza, gdzie zabudowa i infrastruktura drogowa w istotny sposób zawęża korytarz.

Formy ochrony przyrody na terenie gminy

W granicach obszaru opracowania brak jest obszarów i obiektów chronionych na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W nawiązaniu do Zintegrowanego programu zarządzania zasobami przyrodniczymi i wodnymi Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz innych dokumentów planistycznych część obszaru objętego zmianą nr 3 studium wskazano do objęcia projektowanym Radomskim Obszarem Chronionego Krajobrazu. Celem jego powołania jest ochrona siedlisk dolinnych, leśnych, łąkowych i rolniczych cechujących się wysoką bioróżnorodnością.

Rysunek 6. Obszary ograniczeń i rozwoju funkcji użytkowych

Rysunek 7. Obszary ochrony i kształtowania funkcji przyrodniczych

4.2 Stan środowiska

Powietrze atmosferyczne

Ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności poprzez utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach oraz zmniejszeniu poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska oceny stanu powietrza dokonywane są w ramach państwowego monitoringu środowiska. Oceny dokonuje się w strefach, w tym w aglomeracjach. Na terenie województwa mazowieckiego wydzielone zostały 4 strefy, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Gmina Przytyk została zaliczona do strefy mazowieckiej.

Tabela 1. Wyniki pomiarów stężeń zanieczyszczeń ze względu na ochronę zdrowia ludzi (źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim – raport wojewódzki za rok 2020. GIOŚ Warszawa, 2021)

	symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń										
	NO ₂ ¹	SO ₂	CO	PM10	PM2,5	B(a)P	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
ze względu na ochronę zdrowia ludzi	A	A	A	C	A/C1	C	A	A	A	A	A/D2
ze względu na ochronę roślin	A	A	- ²	-	-	-	-	-	-	-	A/D2

gdzie:

klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;

klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziom dopuszczalny i poziomy docelowy;

klasa C1 – stężenia PM2,5 przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II;

klasa D2 – stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego.

Do rocznej oceny jakości powietrza, poza pomiarami w stacjach automatycznych i manualnych, wykorzystano metody modelowania matematycznego, uwzględniające rzeźbę terenu oraz wpływ pól meteorologicznych zmiennych w czasie i przestrzeni na transport zanieczyszczeń, uzyskując tym samym szczegółowe wyniki emisji zanieczyszczeń powietrza dla całego województwa. Zgodnie z wynikami ww. modelowania, na terenie gminy Przytyk w 2020 r. stwierdzono przekroczenia pyłów PM2,5 oraz PM10, benzo(a)pirenu i ozonu.

Wyniki analiz i oszacowań GIOŚ w Warszawie wskazują, że podstawową przyczyną przekroczeń pyłów PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu w powietrzu jest emisja powierzchniowa (emisja związana z ogrzewaniem mieszkań w sektorze komunalno-bytowym). Znaczący udział ma także emisja liniowa (emisja związana z ruchem pojazdów i spalaniem paliw). Wpływ emisji punktowej pochodzącej np. z elektrociepłowni to zaledwie kilka procent udziału w ogólnym bilansie zanieczyszczeń. W przypadku zwiększonych stężeń ozonu, oprócz sprzyjających warunków meteorologicznych (m.in. wysokie nasłonecznienie, niska prędkość wiatru) w powietrzu muszą być obecne jego prekursorzy (głównie tlenki azotu, pochodzące m.in. z transportu i rolnictwa).

Wody powierzchniowe

Jakość wód powierzchniowych zależy od wielu czynników naturalnych i antropogenicznych. Chemizm wód determinują: budowa geologiczna zlewni, klimat, typ gleb występujących w sąsiedztwie cieku, a także urbanizacja, uprzemysłowienie i rolnictwo. Istotny wpływ na zanieczyszczenie wód ma ilość pobieranej wody oraz odprowadzanie ścieków bytowo-gospodarczych i przemysłowych, a także ingerencja w budowę koryta rzeki.

Celem monitoringu wód powierzchniowych, zgodnie z art. 349 ust.1. pkt 1 ustawy Prawo wodne, jest pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągnięcia celów środowiskowych.

Oceny wód dokonano zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Obszar opracowania położony jest w rozwidleniu rzeki Radomki, w JCWP Radomka od Szabasówki do Mlecznej. JCWP wykazuje słaby potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego, co w efekcie skutkuje klasyfikacją stanu JCWP jako zły (źródło: Klasyfikacja i ocena stanu wód 2014-2019, GIOŚ).

Jakość wód podziemnych

¹ dla roślin NO_x,

² nie przeprowadzono klasyfikacji.

Podstawowymi kierunkami środowiskowymi w odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych jest utrzymanie lub poprawa ich jakości w celu zachowania dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego.

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) są jednostkami hydrogeologicznymi. Zostały one wyodrębnione na podstawie systemów krążenia wód przypowierzchniowego poziomu wodonośnego.

Obszar opracowania położony jest w zasięgu JCWPd nr 74. Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2016 r.)* wody JCWPd mają dobry stan chemiczny i ilościowy oraz nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych.

4.3 Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym bioróżnorodności

Gmina Przytyk, mimo przekształceń środowiska przyrodniczego związanych z rolnictwem, urbanizacją oraz budową infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, posiada tereny szczególnie cenne przyrodniczo. Szczególnie cennymi obszarami są doliny rzeczne, przede wszystkim Radomki.

Obszar opracowania położony jest w granicach obszaru zurbanizowanego, choć sam jest zagospodarowany w niskim stopniu. Obszar nie wyróżnia się wysokimi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi i jest pod stałym wpływem otaczającej go zabudowy. Stanowi lokalną enklawę zieleni, o większym znaczeniu społecznym niż przyrodniczym.

Obszar opracowania nie jest chroniony w aspekcie przyrodniczym w bezpośredni sposób, natomiast duże znaczenie mają ograniczenia związane z ochroną przeciwpowodziową, ponieważ znaczna część obszaru opracowania położona jest w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, tj. Q=10% oraz Q=1%.

4.4 Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Dla obszaru opracowania obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytyk przyjęte w 2016 r. z późn. zm. oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębów geodezyjnych Przytyk, Podgajek Wschodni i Podgajek Zachodni w gminie Przytyk – część A z 2016 r. z późn. zm. W planie cały obszar przeznaczono pod ZO – zieleń otwartą z zakazem lokalizacji budynków, z uwzględnieniem zbiorników wodnych (WS). Ustalenia planu w znacznym stopniu utrudniają władzom gminy realizację terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

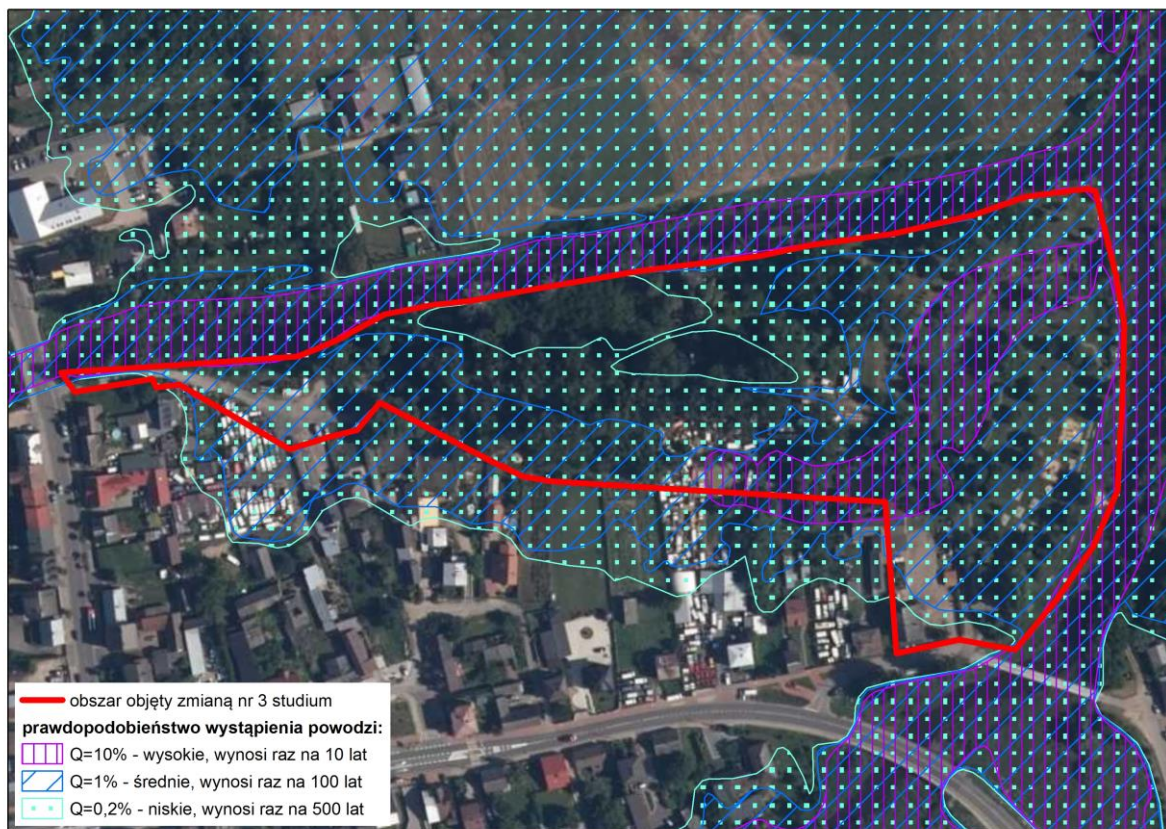
4.5 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Zagrożenie powodziowe

Radomka stanowi zagrożenie powodziowe, a znaczna część obszaru opracowania położona jest w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, tj. Q=10% oraz Q=1%.

Radomka praktycznie jest nieobwałowana. Funkcję ochrony przeciwpowodziowej spełniają przede wszystkim dwa zbiorniki retencyjne – Domaniów na Radomce i Jagodno na Wiązownicy. Pierwszy wybudowano przede wszystkim jako zbiornik rekreacyjny i funkcję regulacji przepływów pełni dodatkowo. Zbiornik Jagodno wybudowano głównie jako zbiornik przeciwpowodziowy.

Rysunek 8. Zagrożenie powodziowe w granicach obszaru opracowania (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW WP)

Niska emisja

Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja antropogeniczna, w szczególności emisja z sektora bytowego oraz emisja komunikacyjna. Obszar opracowania położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie zwartej zabudowy miejscowości Przytyk i Podgajek, w pobliżu przebiega droga wojewódzka nr 740, jest więc bezpośrednio narażony na napływ zanieczyszczeń.

Gospodarka ściekowa

W obszarze objętym opracowaniem jest możliwość podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej.

Gmina Przytyk ma dwie oczyszczalnie ścieków, ścieki z rejonu obszaru opracowania są odprowadzane do oczyszczalni w Kolonii Zameczek.

5 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce między innymi poprzez wprowadzenie w życie odpowiednich aktów prawnych, w tym ustaw i rozporządzeń.

Projekt zmiany studium dotyczy niewielkiego w skali gminy terenu, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek np. gminy. Ogólnie studium uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym dotyczące głównie:

- utrzymania norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz odpowiednie rozporządzenie do niej – z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku;
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach; Program Ochrony Środowiska województwa mazowieckiego oraz Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego;
- lokalizacji obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych, optymalizacji potrzeb transportowych, wykorzystywania odnawialnych źródeł energii i zachowania proporcji pomiędzy terenami zainwestowanymi i biologicznie czynnymi zgodnie z Polityką ekologiczną państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, Dyrektywą 2014/52/UE w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko oraz Konwencją z Espoo z 1991 r. o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym;
- ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia i ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r., Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej; ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych;
- utrzymania norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ustalenia zmiany studium nie stoją w sprzeczności z realizacją wymienionych powyżej celów. Dzięki odpowiednim rozwiązaniom planistycznym możliwy jest rozwój gospodarczy z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju na terenie gminy.

6 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W niniejszej prognozie ocenia się skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje określone w projekcie zmiany studium, które mogą wpływać na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii.

Analogicznie ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu zmiany studium na powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny.

6.1 Identyfikacja możliwych oddziaływań

Zmiana dokumentu wynika z potrzeby zagospodarowania terenów położonych w rozwidleniu rzeki Radomki jako terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

W obowiązującym studium obszar objęty zmianą nr 3 wskazany jest jako tereny sportu i rekreacji, tereny zieleni nieurządzonej oraz tereny zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej. Zmiana nr 3 nie zmienia zakresu powierzchni terenu zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej, który znajduje się w granicach zmiany nr

3 studium. Zmiana nr 3 w miejsce terenu zieleni nieurządzonej oraz terenu sportu i rekreacji wprowadza teren zieleni urządzonej (ZP).

Dla terenu MU3 zmiana nr 3 jako podstawowe kierunki przeznaczenia ustala zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zabudowę zagrodową, zabudowę usługową oraz usługi społeczne. Dopuszczalne kierunki przeznaczenia to: zabudowa związana z produkcją w gospodarstwach rolnych, hodowlanych wraz z zapleczem administracyjnym i socjalnym, zieleni urządzona, drogi, place, ciągi pieszo-jezdne oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, parkingi. Możliwość lokalizacji nowej zabudowy jest jednakże utrudniona z uwagi na położenie znacznej części terenu MU3 w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Projekt zmiany studium nr 3 w części terenu MU3 położonej w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią ustala *zakaz lokalizacji nowych budynków, przebudowa istniejących budynków zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne*. Należy podkreślić, że wyznaczony w zmianie nr 3 studium teren MU3 obejmuje istniejącą zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wraz z zabudową gospodarczą – nie przewiduje się istotnych zmian w zagospodarowaniu tego terenu.

W terenie ZP nadal podstawowym sposobem zagospodarowania będą tereny zielone i otwarte (powierzchnia biologicznie czynna ma stanowić minimum 80% powierzchni obszaru), przy czym zieleni może być uporządkowana, mogą powstać nowe nasadzenia, rabaty itp. o charakterze zieleni urządzonej. W terenie ZP jest ponadto przewidziane realizowanie obiektów i urządzeń związanych z wypoczynkiem lub sportem, natomiast nie przewiduje się realizacji budynków, co wynika nie tylko z koncepcji urządzenia terenu, ale również z ograniczeń związanych z zagrożeniem powodziowym. Dopuszczono również realizację niezbędnej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz parkingów.

Planowane przekształcenie terenu związane z wprowadzonymi do studium zmianami będzie miało niski wpływ na środowisko, przeobrażenie terenu ZP będzie niewielkie i nie będzie wiązać się z dodatkowymi obciążeniami środowiska np. emisjami hałasu, ścieków, zanieczyszczeń do powietrza. W części terenu powstaną obiekty, które będą wymagały częściowej likwidacji szaty roślinnej, natomiast pojawią się nowe nasadzenia, które mogą wzbogacić przyrodniczo obszar. Poprawi się estetyka obszaru, który obecnie miejscami jest nieuporządkowany (parkowanie pojazdów), a przede wszystkim będzie mógł pełnić istotne funkcje społeczne.

6.2 Oddziaływanie na zdrowie ludzi

W rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza również znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko (zdrowie ludzi) można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne oraz dopuszczalne normy hałasu (dopuszczalne normy zanieczyszczeń) określone w przepisach o ochronie środowiska.

Hałas

Dopuszczalne poziomy hałasu są określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Tabela 2. Dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku w dB z uwzględnieniem planowanego przeznaczenia

rodzaj terenu	drogi lub linie kolejowe		instalacje i pozostałe obiekty	
	pora dnia ³	pora nocy ⁴	pora dnia ⁵	pora nocy ⁶
tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, tereny mieszkaniowo-usługowe	65 dB	56 dB	55 dB	45 dB

³ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom

⁴ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom

⁵ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym

⁶ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy

Nie przewiduje się, aby teren zieleni urządzonej generował stały i uciążliwy hałas. Jeśli w obszarze odbywałyby się imprezy plenerowe z nagłośnieniem, zawody sportowe itp. może dochodzić do okazjonalnych uciążliwości. Bezpośredni, ale krótkotrwały charakter może mieć uciążliwość akustyczna związana z fazą realizacji obiektów i urządzeń, będzie ona ograniczona do okresu prac budowlanych.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się *zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem*. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Minister Rozwoju (Dz.U. z 2016 r., poz. 138).

Na terenie objętym opracowaniem nie przewiduje się powstania żadnych obiektów, które mogą stwarzać ryzyko wystąpienia poważnych awarii.

Zagrożenia naturalne

W granicach obszaru zmiany studium występuje zagrożenie powodziowe. Zagospodarowanie terenu w formie zieleni urządzonej jest rozwiązaniem prawidłowym, nie zwiększa zagrożenia powodziowego, nie wpływa istotnie na zmianę przepływów wody, nie stwarza istotnego narażenia ludności.

Realizacja obiektów kubaturowych (np. tężnie) w terenach zalewowych może mieć wpływ na przepływy wód powodziowych i powinna być uzgadniana z odpowiednimi organami lub też realizowana na fragmencie obszaru, który znajduje się poza granicami obszaru szczególnego zagrożenia powodzią.

Projekt zmiany studium nr 3 w części terenu MU3 położonej w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią ustala *zakaz lokalizacji nowych budynków, przebudowa istniejących budynków zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne*. Należy podkreślić, że wyznaczony w zmianie nr 3 studium teren MU3 obejmuje istniejącą zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wraz z zabudową gospodarczą – nie przewiduje się istotnych zmian w zagospodarowaniu tego terenu.

6.3 Oddziaływanie na wodę

Obszar opracowania ma możliwość podłączenia zarówno do sieci wodociągowej jak i sieci kanalizacji sanitarnej. Wyposażenie w infrastrukturę techniczną jest bardzo korzystnym uwarunkowaniem, zwłaszcza w sieć kanalizacyjną – z uwagi na zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia wód podziemnych.

Należy podkreślić, że wyznaczony w zmianie nr 3 studium teren MU3 obejmuje istniejącą zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wraz z zabudową gospodarczą – nie przewiduje się istotnych zmian w zagospodarowaniu tego terenu, a tym samym zwiększenia ilości pobieranej wody i wytwarzanych ścieków.

Realizacja terenu zieleni urządzonej, o niskim stopniu zainwestowania będzie mieć minimalny wpływ na zaburzenie naturalnego krążenia wód. Zmiana nr 3 studium ustala wysoki wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej dla terenu ZP na poziomie 80%. Wskazuje się, aby w maksymalnym możliwym stopniu zachować naturalne elementy doliny rzecznej, tj. otulinę biologiczną obu koryt rzeki Radomki oraz zbiorniki wodne – starorzecza.

6.4 Oddziaływanie na powietrze

Stan czystości powietrza w gminie Przytyk należy ocenić jako dobry, choć odnotowano przekroczenia stężeń pyłów zawieszonych i benzo(a)pirenu, które należą do najgroźniejszych. Odnosi się to do całej strefy mazowieckiej. Podstawowym źródłem zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza jest emisja antropogeniczna pochodząca głównie z sektora bytowego, tzw. niska emisja, i komunikacyjnego, w okolicy nie ma istotnych źródeł zanieczyszczeń z działalności przemysłowej. Emisja niska pochodzi głównie z terenów zabudowy mieszkaniowej ogrzewanej indywidualnie, emitowane są głównie: SO₂, NO_x, CO, pyły zawieszone.

Realizacja terenu zieleni urządzonej wraz z obiektami małej architektury, budowlami i urządzeniami

sportowo-rekreacyjnymi np. boiska, zabudowa służąca rekreacji np. tężnie, które nie wymagają ogrzewania nie będzie skutkować powstaniem żadnych emisji do powietrza.

Należy podkreślić, że wyznaczony w zmianie nr 3 studium teren MU3 obejmuje istniejącą zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wraz z zabudową gospodarczą – nie przewiduje się istotnych zmian w zagospodarowaniu tego terenu, a tym samym wzrostu emisji zanieczyszczeń do powietrza na skutek ogrzewania zabudowy.

6.5 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Przekształcenia związane z budową nowych obiektów

W obszarze objętym zmianą studium mogą powstać jedynie obiekty małej architektury, budowle i urządzenia sportowo-rekreacyjne np. boiska, zabudowa służąca rekreacji np. tężnie. Realizacja tego typu obiektów w płaskim terenie nie będzie prowadzić do istotnych przekształceń terenu, a jedynie do przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi. Wyznaczony w zmianie nr 3 studium teren MU3 obejmuje istniejącą zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wraz z zabudową gospodarczą – nie przewiduje się istotnych zmian w zagospodarowaniu tego terenu.

Skażenia gleb

Zmiana studium nie przewiduje możliwości lokalizacji obiektów stanowiących zagrożenie skażenia gleb.

6.6 Oddziaływanie na zasoby naturalne

W granicach obszaru opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin ani obszary prognostyczne lub perspektywiczne ich występowania.

6.7 Oddziaływanie na krajobraz

Realizacja zieleni urządzonej wraz z obiektami małej architektury, budowlami i urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi w terenie wolnym od zabudowy, zalewowym, położonym na obrzeżu centralnej miejscowości gminy jest rozwiązaniem zasadniczo prawidłowym. Wpływ na krajobraz będzie z pewnością korzystny w aspekcie uporządkowania i urządzenia terenu, natomiast należy podkreślić, że wpływ na charakter obszaru i jego otoczenia może być zróżnicowany. W opinii autora prognozy korzystnym rozwiązaniem dla krajobrazu jest podkreślenie naturalnych, ekologicznych walorów doliny Radomki. Stosowne zalecenia dotyczące organizacji obszaru zamieszczono w rozdziale 6.8 *Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną*.

6.8 Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną

Obszar objętym zmianą studium położony jest w dolinie Radomki, która pełni funkcję regionalnego korytarza ekologicznego. Walory przyrodnicze samego obszaru opracowania w kontekście otoczenia są przeciętne, wysoką wartość stanowi samo położenie w naturalnym rozwidleniu rzeki, drzewostan i starorzeczka, natomiast położenie tuż przy terenach zabudowanych, sąsiedztwo większych dróg, stała obecność ludzi i nieuporządkowanie terenu (np. komis samochodów używanych) obniżają potencjał ekologiczny tego obszaru.

Realizacja zieleni urządzonej wraz z obiektami małej architektury, budowlami i urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi w terenie wolnym od zabudowy, zalewowym, położonym na obrzeżu centralnej miejscowości gminy jest rozwiązaniem zasadniczo prawidłowym. Wpływ terenów rekreacyjnych na szatę roślinną, możliwość wykorzystania przez zwierzęta i drożność korytarza ekologicznego będzie zależeć od dokładnego sposobu zagospodarowania terenu. Wziąwszy pod uwagę konieczność utrzymania 80% powierzchni biologicznie czynnej oraz możliwości jedynie realizacji urządzeń i obiektów rekreacyjnych, nie przewiduje się istotnego negatywnego oddziaływania na elementy przyrodnicze. Wskazuje się jednak, aby w zmianie miejscowego planu zagospodarowania dla tego terenu znalazły się zapisy:

- zakazujące całościowego grodzenia obszaru; dla pozostałych urządzeń preferowany jest brak

- ogrodzeń bądź stosowanie niskich ogrodzeń wykonanych z materiałów naturalnych;
- chroniące naturalną otulinę biologiczną rzeki;
- wskazujące na zachowanie i zaadaptowane istniejącego drzewostanu;
- zachowujące oczka wodne z ich naturalną roślinnością;
- wskazujące, aby nasadzenia roślinności nawiązywały ekologicznie i krajobrazowo do roślinności typowej dla dolin rzecznych;
- preferowane jest wykorzystanie naturalnych materiałów w budowie obiektów, urządzeń, ścieżek, itp., np. drewno, wiklina, żwir, piasek.

6.9 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Na terenie objętym opracowaniem nie występują zabytki ani stanowiska archeologiczne, natomiast niewielka część od strony ul. Warszawskiej i Radomskiej położona jest w granicach układu urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków – *układ urbanistyczny obejmujący Rynek, ul. Zachęta, Warszawską, ul. Kościelną wraz działkami przylegającymi do tych ulic oraz teren przykościelny XIII–XX w.*

Urządzenie obszaru nad rzeką w kierunku zieleni urządzonej powinna mieć korzystny wpływ na ochronę walorów urbanistycznych.

6.10 Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody

Na terenie objętym opracowaniem nie występują obszary i obiekty chronione na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Nie przewiduje się, aby ustalenia zmiany nr 3 studium mogły oddziaływać na obszary chronione ze względu na odległe położenie i niewielkie oddziaływanie ustaleń zmiany studium.

7 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska w zmienianym studium zostały rozwiązane w sposób prawidłowy. Zmiana studium dotyczy niewielkiego obszaru a planowane przeznaczenie nie będzie w istotny, negatywny sposób oddziaływało na środowisko. Zmiana nr 3 studium ustala:

- dla terenu MU3 m.in.:
 - utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy;
 - w części terenu MU3 położonej w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią zakaz lokalizacji nowych budynków, przebudowa istniejących budynków zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne;
 - dostosowanie formy nowych budowanych budynków do charakteru zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie, z wyłączeniem obiektów dysharmonizujących z otoczeniem;
 - należy dążyć do wykształcenia jednorodnego charakteru architektonicznego poszczególnych rejonów wsi;
 - w przypadku lokalizacji zabudowy zagrodowej na granicy z zabudową inną niż zagrodowa należy nakazać urządzenie pasa zwartej zieleni wielopiętrowej o minimalnej szerokości 5 m lub innych zabezpieczeń, tworzącego barierę wizualną i akustyczną, z możliwością przerwania w miejscach sytuowania bram wjazdowych oraz w przypadku konieczności ominięcia istniejących przeszkód;

- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 40% działki budowlanej dla zabudowy mieszkaniowej, 30% działki budowlanej dla zabudowy zagrodowej i dla zabudowy usługowej;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.
- dla terenu ZP m.in.:
 - minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 80% działki budowlanej;
 - zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Zmiana nr 3 studium nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w bliskim sąsiedztwie.

8 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska zostały w zmianie nr 3 studium rozwiązane w sposób prawidłowy. Projekt zmiany studium uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym.

9 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji zapisów projektu zmiany nr 3 studium będzie prowadzona przez Radę Gminy Przytyk. Z uwagi na brak zidentyfikowanych istotnych zagrożeń dla środowiska i życia ludzi wynikających z realizacji ustaleń zmiany studium, sugeruje się objąć kontrolą przede wszystkim zgodność powstałego na podstawie zmiany studium miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz realizacji inwestycji w stosunku do ustaleń zmiany nr 3 studium.

Stan środowiska będzie również monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki będą prezentowane w corocznych raportach publikowanych w formie ogólnodostępnych publikacji. Systematyczny monitoring podstawowych elementów środowiska tj. powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych oraz pozwoli ocenić tendencje zmian środowiska oraz kierunki jego ochrony.

10 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń projektu zmiany nr 3 studium nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko.

11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany nr 3 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytyk sporządzanej w następstwie podjęcia uchwały Nr XIV.135.2020 Rady Gminy Przytyk z dnia 1 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 3 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytyk.

Obszar objęty zmianą nr 3 studium ma powierzchnię 3,9 ha i położony jest w miejscowości Przytyk, we wschodniej części wyspy utworzonej przez rozwidlenie Radomki. Jest to obszar w znacznej mierze niezagospodarowany oraz nieuporządkowany, jedynie południowo-wschodnia część została zagospodarowana pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, gospodarczą oraz plac zabaw. Istotnymi uwarunkowaniami obszaru jest położenie w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, a także funkcja korytarza ekologicznego, jaką pełni dolina Radomki.

Zmiana dokumentu wynika z potrzeby zagospodarowania terenów położonych w rozwidleniu rzeki Radomki jako terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

W obowiązującym studium obszar objęty zmianą nr 3 wskazany jest jako tereny sportu i rekreacji, tereny zieleni nieurządzonej oraz tereny zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej. Zmiana nr 3 nie zmienia zakresu powierzchni terenu zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej, który znajduje się w granicach zmiany nr 3 studium. Zmiana nr 3 w miejsce terenu zieleni nieurządzonej oraz terenu sportu i rekreacji wprowadza teren zieleni urządzonej (ZP).

Dla terenu MU3 zmiana nr 3 jako podstawowe kierunki przeznaczenia ustala zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zabudowę zagrodową, zabudowę usługową oraz usługi społeczne. Dopuszczalne kierunki przeznaczenia to: zabudowa związana z produkcją w gospodarstwach rolnych, hodowlanych wraz z zapleczem administracyjnym i socjalnym, zieleni urządzona, drogi, place, ciągi pieszo-jezdne oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, parkingi. Możliwość lokalizacji nowej zabudowy jest jednakże utrudniona z uwagi na położenie znacznej części terenu MU3 w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Projekt zmiany studium nr 3 w części terenu MU3 położonej w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią ustala *zakaz lokalizacji nowych budynków, przebudowa istniejących budynków zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne*. Należy podkreślić, że wyznaczony w zmianie nr 3 studium teren MU3 obejmuje istniejącą zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wraz z zabudową gospodarczą – nie przewiduje się istotnych zmian w zagospodarowaniu tego terenu.

W terenie ZP nadal podstawowym sposobem zagospodarowania będą tereny zielone i otwarte (powierzchnia biologicznie czynna ma stanowić minimum 80% powierzchni obszaru), przy czym zieleni może być uporządkowana, mogą powstać nowe nasadzenia, rabaty itp. o charakterze zieleni urządzonej. W terenie ZP jest ponadto przewidziane realizowanie obiektów i urządzeń związanych z wypoczynkiem lub sportem, natomiast nie przewiduje się realizacji budynków, co wynika nie tylko z koncepcji urządzenia terenu, ale również z ograniczeń związanych z zagrożeniem powodziowym. Dopuszczono również realizację niezbędnej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz parkingów.

Planowane przekształcenie terenu związane z wprowadzonymi do studium zmianami będzie miało niski wpływ na środowisko, przeobrażenie terenu ZP będzie niewielkie i nie będzie wiązać się z dodatkowymi obciążeniami środowiska np. emisjami hałasu, ścieków, zanieczyszczeń do powietrza. W części terenu powstaną obiekty, które będą wymagały częściowej likwidacji szaty roślinnej, natomiast pojawią się nowe nasadzenia, które mogą wzbogacić przyrodniczo obszar. Poprawi się estetyka obszaru, który obecnie miejscami jest nieuporządkowany (parkowanie pojazdów), a przede wszystkim będzie mógł pełnić istotne funkcje społeczne.

Analiza oddziaływania na środowisko wykazała, że dla utrzymania walorów ekologicznych obszaru, a pośrednio również dla korzystnego wpływu na krajobraz, wskazane jest aby w zmianie miejscowego planu zagospodarowania dla tego terenu znalazły się zapisy:

- zakazujące całościowego grodzenia obszaru; dla pozostałych urządzeń preferowany jest brak ogrodzeń bądź stosowanie niskich ogrodzeń wykonanych z materiałów naturalnych;
- chroniące naturalną otulinę biologiczną rzeki;
- wskazujące na zachowanie i zaadaptowane istniejącego drzewostanu;
- zachowujące oczka wodne z ich naturalną roślinnością;
- wskazujące, aby nasadzenia roślinności nawiązywały ekologicznie i krajobrazowo do roślinności typowej dla dolin rzecznych;
- preferowane jest wykorzystanie naturalnych materiałów w budowie obiektów, urządzeń, ścieżek, itp., np. drewno, wiklina, żwir, piasek.

Ponadto analizy dokonane w prognozie wykazały:

- Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń zmiany studium prowadzić będzie Rada Gminy Przytyk. Wskazane jest dokonywanie kontroli zgodności powstałego na podstawie zmiany studium miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz realizacji inwestycji z ustaleniami zmiany nr 3 studium. Stan środowiska będzie również monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.
- Realizacja ustaleń zmiany nr 3 studium nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko.
- Realizacja ustaleń zmiany nr 3 studium nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w bliskim sąsiedztwie, w związku z czym nie przewiduje się rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.
- Realizacja ustaleń zmiany nr 3 studium nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

12 Oświadczenie autora prognozy

Warszawa, dnia 18 sierpnia 2021 r.

O Ś W I A D C Z E N I E A U T O R A P R O G N O Z Y

W związku z 74a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.)

o ś w i a d c z a m

że jako kierownik zespołu autorów *Prognozy oddziaływania na środowisko do zmiany nr 3 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytyk* spełniam warunki określone przez wyżej przywołany artykuł, tj.:

- ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi,

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Agata Gzaelak

13 Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1219 ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1098);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 741 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1420);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 624 ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1275);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 779 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1326);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 710 ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 2028);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 888);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. z 2016 r., poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2003 r. Nr 5, poz. 58 ze zm.);
- Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

14 Materiały źródłowe

Opracowanie wykonano na m.in. podstawie następujących materiałów:

1. Gmina Przytyk. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, Budplan, 2015;
2. Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 405 Niecka Radomska, 2011;
3. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Przytyk na lata 2015–2020, 2015;
4. Program ochrony środowiska dla gminy Przytyk na lata 2017–2020 z perspektywą do 2024 roku;

Materiały kartograficzne oraz warstwy tematyczne GIS (shp):

1. Mapa geologiczna Polski. Skala 1: 50 000. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa; Arkusze z objaśnieniami – 706 Przytyk;
2. Mapa Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET. Liro A. IUCN, Warszawa, 1995;
3. Przeglądowa mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w części pozakarpackiej województwa mazowieckiego;
4. Warstwy tematyczne Nadleśnictwa Radom – lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, lasy ochronne, typy siedliskowe lasów;
5. Warstwy tematyczne IBS PAN w Białowieży – sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 wg koncepcji Jędrzejewskiego;
6. Warstwy tematyczne CBDG:
 - Hydrogeologia – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych,
 - Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Podziemnych,
 - MIDAS – obszary górnicze,
 - MIDAS – tereny górnicze,
 - MIDAS – złoża kopalin,
 - Środowisko – regiony fizyczno-geograficzne Polski (J. Kondracki 2002).

Witryny internetowe:

1. <https://www.gios.gov.pl/pl/> Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie – publikacje dot. wyników monitoringu środowiska;
2. <http://warszawa.rdos.gov.pl> Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie – rejestry form ochrony przyrody;